

Vesa Kontinen
vesa.kontinen@helsinki.fi

Jukka Valanne SAY:n kunniajäseneksi

► Yhdistyksen vuosikokous 14.11.2019 valitsi johtokunnan esityksen perusteella yksimielisesti Jukka Valanteen SAY:n uudeksi kunniajäseneksi.

Jukka Valanne (*30.9.1942) on valmistunut lääketieteen lisensiaatiksi Oulun yliopistosta 1968 ja saanut anestesiologian erikoislääkärin oikeudet 1974. Hän on väitellyt Helsingin yliopistosta 1992 ja hänet on nimetty anestesiologian ja tehohoidon dosentiksi Oulun yliopistoon 2003. Valanne on saanut tasavallan presidentin myöntämän professorin arvonimen vuonna 2008. Hän on tehnyt työuransa anestesiologina Oulussa ja Rovaniemellä, mistä hän jäi eläkkeelle pitkään hoitamastaan ylilääkärin virasta 2009. Tämän jälkeen hän toimi anestesiologina Terveystalossa Rovaniemellä vuoteen 2014.

Jukka Valanne liittyi SAY:n jäseneksi vuonna 1968. Haastavin vaihe

hänen urallaan oli alku, josta 6 vuotta Jukka oli Lapin keskussairaalan ainoa erikoislääkäri. Ensimmäiset 14 vuotta vanhan sairaalakiinteistön aikana ylilääkäri joutui järjestelemään anestesiapalvelut neljään eri toimipisteeseen eri puolilla kaupunkia. Uudet virat olivat Lääkintöhallituksen luvan varassa eivätkä kunnat halunneet valtionaprosenttiensa laskevan. 1980-luvulta alkaen työ alkoi resurssien parantuessa helpottua, anestesiayksikkö kasvoi ja kehittyi moderniin suuntaan ja sairaalaa kehitettiin houkuttelevaksi työpaikaksi. Varustelutaso oli hyvä, ja esimerkiksi sähköinen tehohoidon tietojärjestelmä otettiin käyttöön toisena koko maassa.

Valanne on tehnyt työtä kaikilla sairaalaorganisaation tasoilla. Sektorijohtajana sairaanhoidollisten palvelujen tulosalueella hänellä oli noin 200 alaista sairaalan sisäisiä

palveluita tuottaneista yksiköistä, joihin kuuluivat leikkaussalien ja tehohoidon lisäksi esimerkiksi sairaala-apteekki, laboratorio, radiologia ja patologia.

Hän kertoo, ettei ole koskaan katunut uravalintaansa. Lapin keskussairaala on ollut merkittävä erikoistumisen alkukoulutuksen antaja ja sieltä on lähtenyt monia kymmeniä erikoistuvia lääkäreitä jatkamaan opintojaan hyvän perehdytyksen saaneina. Jukka on tunnettu hyvänä, innostavana ja koulutusmyönteisenä kouluttajana. Hän toteaa haastattelussa, että piti tiukasti kiinni siitä, että erikoistuvia ei otettu liian lyhyille palvelujaksoille, jotta perehdytys ei käynyt kohtuuttoman raskaaksi.

Jukan tavoitteena oli lisätä anestesiologian arvostusta, mikä edellytti luottamusta ja yhteistyötä erikoisalojen välillä ja hallinnon kanssa. Hän mainitsee erityisen tärkeänä kirurgiyllilääkäri Jorma Ervastian antaman tuen. Lapin keskussairaalan uudisrakennus valmistui 1988. Jukka Valanne oli voimakkaasti mukana sen leikkaus- ja teho-osastojen suunnittelussa.

Jukka Valanteen tieteellinen työ on pääosin - neljää apulaislääkärinä Oulussa tehtyä eläintyötä lukuun ottamatta - tehty Rovaniemellä päiväkirurgiaan ja anestesiologiseen farmakologiaan liittyen, yhteistyössä professori Tapani Tammiston kanssa. Päiväkirurgisiin tutkimuksiin viitataan edelleen alan oppikirjoissa. Jukan

SAY:n kunniajäsenet

- Jukka Valanne
- Kalevi Pihlajamäki
- Jan-Ola Wistbacka
- Juhani Haasio
- Jussi Heinonen
- Arno Hollmen
- Markku Hynynen
- Jouko Jalonen
- Leena Janhunen
- Aarno Kari
- Kari Korttila
- Matti Lahdensuu
- Leena Lindgren
- Olli Meretoja
- Lauri Nuutinen
- Otto Pitkänen
- Per Rosenberg
- Markku Salmenperä
- Olli Takkunen
- Tapani Tammisto († 2017)
- Matti Vapaavuori († 2019)

ohjaamassa Anna-Maija Korhosen väitöskirjatyössä kehitettiin päiväkirurgisen spinaalipuudutuksen tekniikkaa.

Jukka Valanne oli SAY:n johtokunnan jäsen vuosina 1996–1999. Tuolloin SAY antoi kolme erittäin tärkeiksi osoittautunutta suositusta anestesiatoiminnasta (anestesiatoiminnan järjestelystä 1997, valvonnasta leikkauksen ja anestesian jälkeen 1998 ja valvonnasta anestesian aikana 1999). Suositustyöryhmään kuuluivat Jouko Jalonen, Markku Hynynen, Olli Erkola ja Jukka Valanne. Asia on nyt erityisen ajankohtainen, koska uusi suositus anestesiatoiminnan järjestämisestä julkaistiin Finn-anestissa 4/19. Vuonna 1989 tarjolla oli tasokasta tieteellistä ohjelmaa ja Lappiin liittyviä elämyksiä SAY:n kevätkokouksessa Rovaniemellä. Tämäkin on taas jälleen ajankohtainen asia, kun uusimuotoinen kevätkokous SaySky on järjestetty Kuusamossa, Kittilässä ja taas tänä keväänä Kuusamossa.

Nykyisin Jukka asuu Malediivien pääkaupungissa Maléssa, missä hänen vaimonsa toimii uuden suomalaisen koulun johtajana. Jukka seuraa aktiivisesti maailman, Euroopan ja Suomen politiikkaa. Hän kertoo, että voisi käydä osa-aikaisesti töissäkin. Terveystalossa hän joutui lopettamaan jo 72 vuotiaana, minkä hän kokee ikärasimina.

Finnanest onnittelee uutta kunniajäsentä! ■

SAY:n uusi kunniajäsen Jukka Valanne kiittämässä saamastaan kunnianosoituksesta Operatiivisilla päivillä 2019. Kuva Vesa Kontinen, 2019.